

Motion

1978/79: 2713

av Nils Hjorth m. fl.

med anledning av propositionen 1978/79: 218 om lag om förbud mot att under viss tid tillföra kärnreaktorer kärnbränsle, m. m.

I proposition 1978/79: 218 om lag om förbud mot att under viss tid tillföra kärnreaktorer kärnbränsle m. m. — den s. k. rådrumslagen — tillförsäkras reaktorinnehavaren ersättning av staten för den förlust som härigenom uppkommit för honom.

Det är dock inte bara reaktorinnehavaren som åsamkas förluster genom denna fördröjning utan även kommuner och enskilda personer.

Östhammars kommun där Forsmark ligger har i sin kommunala planering utgått ifrån ett fullföljande av riksdagsbeslutet 1975. Man har därför räknat med att minst tre aggregat skulle byggas och tas i drift. Således har man lagt ned i runt tal 15 milj. kr. i nya bostadsområden med gator, vägbelysning, vatten och avlopp samt i skolor, daghem och fritidsanordningar av olika slag. Den ryckiga planeringen av kärnkraftsutbyggnaden och den osäkerhet som rått sedan valet 1976 har skapat stora problem för de kommunalt ansvariga. Så länge inte riksdagen fattat något annat beslut har man dock utgått från det som hittills varit gällande.

Den ytterligare fördröjning och ovisshet som överenskommelsen om folkomröstningen innebär gör inte den kommunala planeringen lättare. Kommunen har på ett tillfredsställande sätt sört för den service som de anställda och kraftverksbolaget haft anledning att kräva av kommunen. När nu förutsättningarna ändras av händelser som inte kommunen råder över bör staten ta sitt ansvar för de extra kostnader och förluster som kan drabba kommunen.

Den kommunala utdebiteringen med över 30 kr. per skattekrona är en av de högsta i landet.

I det uppkomna läget bör också kommunens ansökan om extra skatteutjämningsbidrag samt uppflyttning till högre bidragsklass beviljas. Vidare bör oavsett inplacering i stödområdesklass kommunen få statligt stöd till uppförande av kommunala industrihus. När än Forsmarksarbetena avslutas måste annan sysselsättning kunna erbjudas dem som bosatt sig i kommunen och som önskar stanna kvar. Annars kommer Östhammars kommun att drabbas av en kraftig utflyttning och stå där med en utbyggd kommunal service som till fullo kan utnyttjas. Likaså vill vi upprepa vårt tidigare krav på ett ökat statligt stöd för att kunna genomföra projektet med ett industriområde i Hargshamn.

Svängningarna i energipolitiken har satt byggnadsarbetarna och övriga anställda samt driftspersonalen vid Forsmark på hårda prov. In-

tresset för själva arbetet måste naturligen mattas då man inte vet huruvida arbetet någonsin kommer till praktisk användning. Än större är oron för de berörda familjerna, särskilt då för dem som skaffat sig egna hem eller dem som planerat för detta. Många funderar också på att flytta så snart tillfälle ges. Väntar man för länge kan det bli svårt att få andra jobb och att avyttra det hus man köpt.

Vid den uppvaktning som de fackliga organisationerna gjorde för en tid sedan hos statsrådet Tham sade denne att regeringen ansåg det angeläget att de anställda stannar kvar på sina jobb fram till folkomröstningen. En politisk majoritet torde finnas för att byggnadsarbetena med det tredje aggregatet får fortsätta och att ingen nu skall behöva avskedas. Det är angeläget att den utbildade och väl intrimmade driftspersonalen bibehålls och ges meningsfyllda arbetsuppgifter under väntetiden. Stor risk föreligger dock att flera ur personalen slutar om de inte garanteras ersättning för eventuella förluster vid försäljning av sina villor om de tvingas flytta efter folkomröstningen.

För alla anställda är det ett berättigat krav att de inte senare skall behöva komma i ett sämre läge än nu om de tar risken att stanna kvar till folkomröstningen.

Kraftverksbolagen och industrin får enligt lagförslag ersättning av staten för förluster som uppkommer genom att laddning av kärnreaktorer fördröjs. Vi anser att de anställda och berörda kommuner bör ges samma garantier. Detta bör tas in i lagen och vi föreslår att vederbörande utskott får utarbeta erforderlig lagtext.

Med stöd av det anförda föreslår vi

1. att riksdagen beslutar att berörda enskilda personer och kommuner i likhet med kärnreaktorinnehavare är berättigade till ersättning av staten för förlust som uppkommer genom att reaktors idrifttagande fördröjs,
2. att vad som i övrigt anförts i motionen ges regeringen till känna.

Stockholm den 23 maj 1979

NILS HJORTH (s)

ARNE GADD (s)

BIRGITTA DAHL (s)

HANS ALSÉN (s)